

ผู้บ่าวกินแมว

ยามเย็นในสวนข้างบ้านของตาหนูและยายอ่อน ตาหนูเปิดวิทยุคลื่น AM ร้องเพลงหมอลำ [‘กุหลาบแดง’](#) ของ [สมจิตร บ่อทอง](#) ก่อนออกไปทำงานเป็นยามกะดึกที่สนามบิน

ขณะที่ยายอ่อนร้องเพลงกล่อมเด็กเป็นภาษามอญอยู่ภายในบ้าน

ผู้คนในละแวกบ้านใกล้เคียงแกว่งนั้นมักจะเอาลูกเอาหลานมาฝากทั้งสองตายายเลี้ยง
ผมเองก็เป็นหนึ่งในลูกหลานเหล่านั้น ที่พ่อและแม่เอามาฝากเลี้ยงกับตาหนูและยายอ่อนในวันธรรมดา
ทว่าสุดสัปดาห์เป็นวันที่ผมชอบที่สุด ด้วยเป็นช่วงที่พ่อผมจะกลับมาบ้านที่อำเภอวังน้อยในจังหวัดอยุธยา
เวลาขับรถเขามักจะเปิดเพลงลูกทุ่งของ [ดาวบ้านดอน](#), [ไวพจน์ เพชรสุพรรณ](#), [พรศักดิ์ ส่องแสง](#), [บานเย็น รากแก่น](#) เป็นต้น ทำให้เมื่อใดหรือที่ไหนก็ตามที่ได้ฟังเพลงเหล่านี้

จะทำให้ผมหวนคิดถึงการนั่งรถกลับบ้านยาย เห็นทุ่งหญ้าข้างทาง และไฟท้ายรถเมื่อพลบค่ำทุกทีไป

ถึงแม้ว่าเพลงหมอลำ เพลงมอญ และเพลงลูกทุ่ง ผ่านหูผมตั้งแต่มายังจำความไม่ได้
แต่ผมรู้เพียงว่าเพลงหมอลำคือเพลงที่ลากเสียงยาวๆ เพลงลูกทุ่งคือเพลงที่ร้องเป็นจังหวะซ้ำๆ
แตกต่างกับเพลงป๊อปในสมัยนั้น เช่นเพลงของ [เต๋าสมชาย อัลบั้ม ‘หัวใจ’](#) (2536)

ที่มีจังหวะเร้าใจเหลือเกินราวกับว่าจะพากันไปมีเรื่อง ถ้าย้อนกลับไปมองในช่วงก่อนหน้านั้น เพลงของพรศักดิ์
ส่องแสง กำลังดังก้องตั้งแต่อัลบั้ม [‘สาวจันทร์กั้งโกบ’](#) ในปี 2529 เป็นต้นมา เป็นช่วงที่วงการเพลงหมอลำ,
เพลงลูกทุ่ง, เพลงป๊อป (หรือที่คนบ้านผมเรียกว่าเพลงสตริง) เริ่มมีวิวัฒนาการที่เปลี่ยนไป

‘หมอลำ’ มาจากคำสองคำที่ผสมกัน ‘หมอ’ หมายถึง ผู้มีความรู้ความชำนาญ ‘ลำ’ หมายถึง
การบอกเล่าหรือบรรยายเรื่องต่าง ๆ ด้วยทำนองที่ไพเราะ กล่าวคือหมอลำหมายถึง
ผู้ที่มีความชำนาญในการบรรยายเรื่องราวด้วยความไพเราะ นอกเหนือไปจากนั้น การร้องบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ
จะใช้ภาษาลาวเป็นหลัก (ซึ่งรัฐไทยในปัจจุบันเรียกว่าภาษาอีสาน) ทำให้เพลงหมอลำมักจะนำเสนอถึงวิถีชีวิต
รวมถึงประเด็นทางสังคมและการเมืองที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัย โดยสามารถไล่เรียงมาตั้งแต่ช่วง [กบฏเจ้าอนุวงศ์](#)
ระหว่างพ.ศ. 2369-2371 ในช่วงพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 3 ของแผ่นดินสยาม (ประเทศไทยในปัจจุบัน)

ซึ่งเป็นการทำกบฏเพื่อจะเอาแผ่นดินของคนลาวกลับคืนสู่ประเทศลาว ต่อมาจึงเกิดเพลง [‘ลาวแพน’](#) (Lao Pan)

ที่พูดถึงเหตุการณ์ความทุกข์ยากต่าง ๆ ของการเข้ามาเป็นเจลยศึกในสยาม

ข้ายังถูกต้อนมาทำงานในเมืองหลวง

เพลงหมอลำถูกใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารและต่อต้านกับอำนาจของรัฐในยุคนั้นจนได้รับความนิยมอย่างมาก
ทั้งจากในวังและนอกวัง จนกระทั่งในสมัยรัชกาลที่ 4-5 ซึ่งในขณะนั้นกำลังเกิดกบฏผีบุญ ([กบฏผู้มีบุญ](#))

ได้มีการสั่งห้ามไม่ให้เล่นเพลงหมอลำ ถึงขนาดห้ามเป่าแคนหรือแต่งเพลงหมอลำ

เพราะเกรงว่าประชาชนที่มาจากทางอีสานจะลุกฮือขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง จนถึงช่วงปลายรัชกาลที่ 6
หมอลำจึงเริ่มกลับมามีบทบาทสำคัญอีกครั้ง

ผู้ว่ากินแมว

เมื่อพูดถึง 'เพลงลูกทุ่ง' คงเป็นไปไม่ได้ที่จะไม่ย้อนไปพูดถึง 'เพลงลูกกรุง'
เพราะทั้งสองอย่างมีความเชื่อมโยงกัน เพลงลูกกรุงมีความหมายตรงตัวคือเพลงสำหรับคนกรุง
ด้วยมีท่วงทำนองเนิบชานุ่มนวล ถ่ายทอดความรู้สึกของคนในเมือง เพลงลูกกรุงเริ่มมีขึ้นในช่วงปลายรัชกาลที่
6 เริ่มเป็นที่รู้จักและเป็นที่นิยมมากขึ้นในช่วงหลังปี พ.ศ. 2475 ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดเหตุการณ์ปฏิวัติสยาม
และเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ สู่ระบอบประชาธิปไตยโดยคณะราษฎร
ในขณะนั้นเพลงลูกกรุงได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากคนกรุงเริ่มตื่นตัวกับสิ่งใหม่ ๆ
โดยมีการนำวัฒนธรรมสากลเข้ามามากขึ้น เพลงลูกกรุงมักประกอบด้วยเครื่องดนตรีสากล ได้แก่
เครื่องเป่าและเครื่องสาย ต่อมาในช่วงปี 2482 'วงสุนทราภรณ์' ซึ่งเป็นวงลูกกรุงวงใหญ่ได้ถือกำเนิดขึ้น

จากนั้น เริ่มมีเพลงลูกกรุงเล่นในคลับบาร์ต่าง ๆ ทำให้เป็นที่นิยมในกลุ่มคนเมืองกรุง
และแน่นอนว่าเพลงลูกกรุงคือตัวแทนของคนในกรุง
ซึ่งตรงกันข้ามกับเพลงลูกทุ่งที่นำเสนอภาพของคนในต่างจังหวัดและวิถีชีวิตชนบท
เพลงลูกทุ่งได้เริ่มเกิดขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุคทองของเพลงลูกทุ่งคือช่วงปี พ.ศ. 2506-2513
ซึ่งคาบเกี่ยวกับช่วงสงครามเย็น เพลงลูกทุ่งคือเพลงที่ได้รับการพัฒนามาจากเพลงแหล่ ลีเก้นบ้าน ลำตัด
และนำมาผสมกับเพลงสมัยใหม่ โดยมีหัวทอกอย่าง [สุรพล สมบัติเจริญ](#), [ก้าน แก้วสุพรรณ](#), [ชายเมืองสิง](#),
[ผ่องศรี วรนุช](#) เป็นต้น ตั้งแต่ช่วงปี 2516 เพลงลูกทุ่งเริ่มซาลงกลายเป็น 'เพลงเพื่อชีวิต' เข้ามาแทนที่
เนื่องด้วยเป็นช่วงที่เกิดการประท้วงของนักศึกษาในเหตุการณ์ [14 ตุลาคม 2516](#) และ [6 ตุลาคม 2519](#)

ในขณะเดียวกันวงการเพลงหมอลำก็ได้ปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยเช่นกัน ก่อนหน้า 2475
หมอลำจะใช้วิธีการนั่งเล่นเป็นกลุ่ม แต่หลังจาก 2475 หมอลำเริ่มเปลี่ยนแปลงการเล่นเป็นยืนเล่น
และเริ่มมีการวางระบบเป็นลักษณะวงมากขึ้น โดยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
ได้เกิดคณะหมอลำที่โด่งดังในยุคนั้นชื่อหมอลำ '[คณะสุนทราภรณ์](#)' ในช่วง 2490
เพลงหมอลำเริ่มเข้ามาสู่ระบบสตูดิโอ เริ่มมีการอัดแผ่นเสียง ศิลปินกลุ่มแรก ๆ ที่ได้อัดแผ่นเสียง ได้แก่
[หมอลำขันทอง](#), [หมอลำทองคำเพ็งดี](#), หมอลำจวีวรรณ ดำเนิน เป็นต้น

ซึ่งวงดนตรีหมอลำในยุคนั้นประกอบด้วยเพียงหมอแคนและหมอลำ เจนกระทั่งเข้าสู่ช่วงยุคสงครามเย็น
หมอลำได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือของฝ่ายรัฐและฝ่ายที่ต่อต้านรัฐ
ด้วยเพราะเพลงหมอลำเป็นเสมือนเครื่องสื่อสารทางความคิดและวัฒนธรรมหลัก
ของคนในแถบอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย
การใช้อำนาจผ่านโฆษณาชวนเชื่อด้วยเพลงหมอลำจึงเป็นแนวทางหลักของฝ่ายรัฐ
โดยจะเห็นจากโฆษณาอย่าง '[พัฒนากร](#)' 2506
ที่ใช้เพลงหมอลำเป็นตัวดำเนินเรื่องในการโฆษณาเพื่อสื่อสารกับคนอีสานถึงนโยบายของรัฐและสร้างความเป็น
ปึกแผ่น เนื่องจากในขณะนั้น ประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงได้เปลี่ยนเป็นคอมมิวนิสต์ไปเกือบหมดแล้ว

ผู้ว่ากินแมว

ตั้งแต่ปี 2560 มีโครงการที่น่าสนใจโครงการหนึ่งเกิดขึ้นภายใต้ชื่อว่า 'นิทรรศการรถบัสหมอลำ' จัดโดย Jim Thompson Art Center ดำเนินการโดย อาทิตย์ มุลสาร ผู้ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับดนตรีหมอลำในยุคสงครามเย็น เนื่องด้วยดนตรีหมอลำส่วนใหญ่จะจัดในงานบุญตามหมู่บ้าน เทศบาล ตำบลต่าง ๆ โครงการนี้จะเคลื่อนที่ไปตามงานนั้น ๆ เพื่อบอกเล่าเกี่ยวกับประวัติศาสตร์หมอลำ และเชิดศิลป์ปันท้องถิ่นในแต่ละหมู่บ้านมาร้องเพลงหมอลำร่วมกันบนรถบรรทุก รูปแบบของโครงการนี้จึงจัดเป็นนิทรรศการเคลื่อนที่ เพื่อนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับหมอลำในยุคสงครามเย็นบนรถบัส ทั้งยังมีรถบรรทุกที่จัดเป็นเวทีเคลื่อนที่ร่วมกันไปตามพื้นที่ต่าง ๆ ในแถบอีสานที่มีเทศกาลงานบุญ เช่น งานขึ้นบ้านใหม่ งานพระป่า งานบวช งานกฐิน งานวัด เป็นต้น

สิ่งที่น่าสนใจของนิทรรศการบนรถบัสนั้นคือการนำเรื่องราวของยุคสงครามเย็นที่ฝ่ายรัฐพยายามจะลบเลือนเรื่องราวต่าง ๆ ออกจากประวัติศาสตร์ ทำให้กลับมาปรากฏขึ้นมาใหม่อีกครั้ง ซึ่งในยุคนั้นประชาชนในหมู่บ้านต่าง ๆ ในแถบอีสาน โดยเฉพาะผู้ชายส่วนใหญ่ต้องหนีเข้าป่าเพราะถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์ เพลงหมอลำหลาย ๆ เพลงที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นก็ถูกทำให้หายสาบสูญเพราะมีเนื้อหาที่ต่อต้านรัฐบาลขณะนั้น ประวัติศาสตร์เหล่านี้จึงใจถูกทำให้ลืมโดยภาครัฐ โครงการนิทรรศการรถบัสหมอลำจึงเป็นการมองหมอลำรูปแบบใหม่ในแง่มุมของการเมืองการปกครองภายใต้รัฐไทย ในขณะที่รถเหล่านั้นเป็นวิถีชีวิตปกติของคนอีสานมาแต่เดิม การเล่นดนตรีหมอลำบนรถบรรทุกหรือรถบัสก็เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในงานบุญเทศกาลทั่วไปของอีสาน ในยุคปัจจุบัน

ช่วงการประท้วงของนักศึกษาในเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 เพลงหมอลำยังถูกนำมาใช้อย่างต่อเนื่องโดยนักศึกษา พร้อมทั้งผสมเข้ากับเพลงเพื่อชีวิตในสมัยนั้น อาทิ เพลงเข็ญอีสาน ซึ่งในยุคนั้นนักศึกษาที่ประท้วงในกรุงเทพฯ ถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์ ถูกใส่ร้ายว่ามีอาวุธสงครามทั้งที่ร่ำเรียนอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัย พวกเขาจึงโดนกวาดล้างเช่นฆ่าอย่างเลือดเย็น กระทั่งนักศึกษาหลายคนต้องหนีเข้าป่าเพื่อความปลอดภัย ซึ่งเป็นช่วงเดียวกันกับที่ชาวบ้านต้องหนีเข้าป่าเพราะถูกกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์

เหตุการณ์ค่อย ๆ คลี่คลายลงในปี พ.ศ. 2531 ซึ่งเป็นช่วงใกล้สิ้นสุดสงครามเย็นที่ผู้คนต่างทยอยออกจากป่า ในช่วงนั้นเองที่เพลงอีสานและเพลงเพื่อชีวิตเกิดขึ้นมาจำนวนมาก ทั้งที่สามารถบันทึกไว้ได้และไม่สามารถบันทึกได้ ตลอดระยะเวลาในช่วงสงครามเย็นเพลงหมอลำและเพลงลูกทุ่งก็ถูกพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง หมอลำในยุคนั้นมีการปรับตัวเองให้มีความทันสมัยมากขึ้น โดยจากแต่ก่อนเป็นการเล่นด้วยเครื่องดนตรีหนึ่งหรือสองชิ้น ก็เริ่มกลายเป็นเล่นเป็นวง เริ่มมีเครื่องดนตรีสากลเพื่อเข้ามาประยุกต์ให้เข้ากับเพลงสมัยใหม่

ผู้บ่าวกินแมว

จนมาถึงจุดที่หมอลำและเพลงลูกทุ่งเริ่มผสมผสานกัน คือบางตอนร้องเป็นหมอลำ บางตอนร้องเป็นลูกทุ่ง โลกของหมอลำและลูกทุ่งได้หลอมรวมกันและส่งผลให้เกิดความคิดสร้างสรรค์มากมาย อาทิเช่น เพลง [‘อีสานลำเพลิน’](#) แต่งโดย [สุรินทร์ ภาคศิริ](#) (2516) ที่มีทั้งลูกทุ่งและหมอลำอยู่ในเพลงเดียวกัน

นอกจากนั้น ได้เริ่มมีการพัฒนาหมอลำให้เข้ากับยุคสมัยมากยิ่งขึ้นโดยเริ่มมีเพลงประเภทใหม่ [‘หมอลำซิ่ง’](#) ที่มีจังหวะเร็วขึ้นและเนื้อหากระชับมากขึ้น การปรับตัวไปตามยุคสมัยนั้นสามารถอธิบายได้ว่า ฐานลูกค้าของเพลงหมอลำได้เปลี่ยนไปจากสมัยก่อนซึ่งลูกค้าคือคนเฒ่าคนแก่ที่มีเงิน แต่ในสมัยต่อมาคนหนุ่มสาวที่ไปทำงานในเมืองกรุงคือกลุ่มที่มีเงิน เพลงหมอลำจึงต้องพัฒนาให้เข้ากับยุคสมัยที่มีทั้งเพลงลูกทุ่งและเพลงสตริง เช่น [สุนทร ชัยรุ่งเรือง](#) และ [หมอลำราตรี ศรีวิไล](#) (ราชินีหมอลำซิ่ง) จึงมีการเอาลากลอนพื้นบ้านต่าง ๆ

มาปรับจังหวะใส่เครื่องดนตรีสากลเข้าไปพร้อมใช้คำและเนื้อหาให้กระชับขึ้น มีนักร้องอีสานหลายคนที่ร้องทั้งหมอลำและลูกทุ่ง อาทิ ดาวบ้านดอน, ไวพจน์ เพชรสุพรรณ, พรศักดิ์ ส่องแสง, บานเย็น รากแก่น ตามที่ผมได้กล่าวไว้ตั้งแต่หัวเรื่อง ในยุคที่ผมเกิดนั้นเป็นยุคที่เพลงหมอลำและลูกทุ่งปนเปยากที่จะแยกออกจากกันได้ เพราะตัวเพลงหมอลำและลูกทุ่งเองต่างเป็นแนวดนตรีที่เปิดรับกระแสสังคมใหม่ ๆ อย่างไม่หยุดยั้ง ทั้งยังปรับตัวให้เข้ากับโลกยุคสมัยปัจจุบันได้อย่างน่าสนใจ

ย้อนกลับไปสู่ช่วงเวลาที่ผมเขียนค้างไว้เกี่ยวกับปี 2529 ซึ่งเป็นยุคที่ พรศักดิ์ ส่องแสง ออกอัลบั้ม [‘สาวจันทร์กั้งโกบ’](#) เป็นยุคที่รุ่งเรืองอีกช่วงหนึ่งของเพลงหมอลำและเพลงลูกทุ่งก็ว่าได้ ที่ทำให้นักฟังเพลงชาวกรุงได้รู้จักกับเพลงหมอลำและศิลปินหมอลำอย่างเต็มรูปแบบ โดยมีการจัดคอนเสิร์ตประชันกันระหว่างศิลปินเพลงป๊อปหรือเพลงสตริงที่ตั้งที่สุดในเวลานั้นอย่าง [เบิร์ด-ธงไชย แมคอินไตย์](#) ประชันกับ พรศักดิ์ ส่องแสง ในคอนเสิร์ตที่ชื่อว่า [‘สองคนสองคม’](#) ในวันที่ 1 พ.ค. 2530

เป็นคอนเสิร์ตที่น่าสนใจมากเพราะแฟนเพลงของทั้งสองศิลปินนั้นมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก พรศักดิ์ เคยพูดติดตลกว่า “แฟนเพลงของผมนี่ค่อนข้างจะชาตินิยมมาก คือเวาลาวกันซื่อ ๆ ถึงหน้าฮ้านก็เต้นกันเลยไม่ต้องสนใจ เอามันส์” ซึ่งแตกต่างกับแฟนเพลงของ เบิร์ด-ธงไชย อย่างชัดเจนผู้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวกรุงที่ชอบท่วงทำนองนุ่ม ๆ เต้นพอประมาณตามแบบเพลงป๊อป คอนเสิร์ตนั้นจึงเหมือนเป็นประตูด่านแรกของหมอลำสมัยใหม่

หลังจากนั้นมากก็มีศิลปินจำนวนมากที่ร้องทั้งเพลงหมอลำทั้งเพลงลูกทุ่ง เช่น [ต่าย อรทัย](#), [จินตหรา พูนลาภ](#), [ฮันนี่ ศรีอีสาน](#), [นกน้อย อุไรพร](#)

ถ้าจะพูดถึงเพลงหมอลำในยุคใหม่ คงจะอดไม่ได้ที่จะต้องพูดถึง [‘คณะเสียงอีสาน’](#) ที่ก่อตั้งโดย ศิลปินนกน้อย อุไรพร เมื่อปี พ.ศ. 2524 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีทั้งโชว์หลากหลายทั้งเพลงหมอลำ ลำเรื่องต่อกลอน

ผู้บ่าวกินแมว

การแสดงตลก เป็นต้น 'คณะเสียงอีสาน' เรียกได้ว่าเป็นคณะหมอลำที่ครบเครื่องและใหญ่ที่สุดในเขตอีสาน
ศิลปินเด่น ๆ ในคณะได้แก่ [ปอยผ้าย มาลัยพร](#), [ไหมไทย หัวใจศิลป์](#), ยายจิ้น ในช่วงปี 2542-2549

เป็นช่วงที่เพลงอีสานต่างหลังไหลออกมาอย่างไม่ขาดสาย

เพลงหมอลำจำนวนมากออกมาในแนวทางของการพูดถึงวิถีชีวิตชาวบ้าน

ความสนุกสนานของวัฒนธรรมอีสานทำให้เราได้ฟังเรื่องราวต่าง ๆ อยากรู้อยาก

ต่างกับเพลงหมอลำสมัยก่อนที่จะพูดถึงชีวิตกับท้องทุ่งนา และความยากลำบากของสังคมในยุคนั้น

ส่วนเพลงหมอลำสมัยใหม่มักจะพูดถึงชีวิตคนวัยรุ่น โดยใช้คำในลักษณะสองแง่สองงาม

มีความสนุกและหยอกล้อกับสังคมในยุคสมัยอย่างน่าสนใจ อาทิ เพลง 'ผู้บ่าวกินแมว' ของ ยายจิ้น

ซึ่งเล่าเรื่องราวกลุ่มวัยรุ่นที่ชอบตั้งวงกินเหล้าชาวหลังเลิกงาน

แล้วก็บรรยายว่าเมื่อมาได้ทีก็จะออกไปหากับแก้มโดยการไปจับแมวในวัดมากิน ท่อนหนึ่งของเพลงบรรยายว่า

"คืนใดซันได้กินคั่วแมวมันก็สุดยอดแล้วเด้อฮีน้องคนงาม" หรือเพลง '[ดาวมหาลัย](#)' ของ สาวมาด เมกะแดนซ์

ที่พูดถึงเด็กอีสานที่ถูกส่งไปเรียนในกรุงเทพ พอกลับมาอยู่บ้านก็มีความดัดจริต

รับไม่ได้กับความเป็นคนอีสานซะอย่างนั้น หรือ เพลง '[ขาดเฟเซฟวี](#)' ของ ยายจิ้น (เป็นเพลงที่ผู้เขียนชอบมาก)

เนื้อหาของเพลงพูดถึงวิถีชีวิตของวัยรุ่นในอีสานที่มีความชื่นชอบเพลงเซฟวี มีความทันสมัย

ชอบไปเดินอยู่หน้าเวที ส่วนหนึ่งเนื้อร้องมีใจความว่า "เป็นลูกผู้ชายต้องเจ็บ ผู้บ่าวขาดเฟเซฟวีเจ็บบ่นองสาว

มีงานบ้านได้ไปหย่าว เดินกวนหน้าฮ้าน ให้บ้านอื่นดี เดินกวนหน้าฮ้าน ให้บ้านอื่นดี"

เพลงอีสานในยุคสมัยนี้เป็นยุคที่ผู้เขียนชอบมาก ด้วยมีความผสมผสานของดนตรีสากลและลูกทุ่งหมอลำ

อย่างชนิดที่เรียกว่าแยกแนวเพลงกันแทบไม่ออก

ซึ่งเพลงเหล่านี้เป็นแนวทางให้กับการเกิดขึ้นของเพลงอีสานในยุคร่วมสมัย หรือบางคนเรียกว่า 'อีสานอินดี้'

การจะทำความเข้าใจดนตรีอีสานในยุคร่วมสมัยนั้น อาจจะต้องทำความเข้าใจวงการดนตรีในกระแสหลัก

และดนตรีนอกกระแสในขณะนั้นควบคู่กันไปด้วย ราวปลาย 1990s เมื่อเพลงป๊อปในกระแสหลักถึงจุดอิ่มตัว

ดนตรีนอกกระแสก็เกิดคลื่นวิทยุของคนรุ่นใหม่ขึ้นชื่อว่า 104.5 Fat Radio

ที่เปิดเพลงนอกกระแสและปลุกมันขึ้นมาอีกครั้ง หลังจากเพลงแนว Alternative Rock

ได้เขย่าวงการเพลงไปแล้วรอบหนึ่งเมื่อยุค 90s การกลับมาครั้งนี้ของดนตรีนอกกระแส

ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวของเหล่าวัยรุ่นเรียกที่ตัวเองว่าเป็นเด็ก 'อินดี้' หรือชอบฟังเพลงอินดี้

ซึ่งย่อมาจากคำว่า 'independent'

สิ่งที่น่าสนใจในยุคสมัยนี้คือความเป็นอิสระของกลุ่มวัยรุ่นที่ต่างพยายามหาที่พื้นที่ของตัวเองภายใต้แนวดนตรีที่

หลากหลาย โดยในช่วงนั้นได้มีการเปิดตัวค่ายเพลงเล็ก ๆ ชื่อ Small Room ในปี 2542

ซึ่งเปิดโอกาสให้ศิลปินทั้งจากทางบ้านและศิลปินที่พอมือชื่ออยู่แล้วบ้าง

ทำเพลงเองแบบอิสระโดยไม่มีสังกัดและไม่ได้อยู่ในแนวทางของเพลงป๊อป ซึ่งต่อมาได้ออกอัลบั้มร่วมกัน ชื่อ

Small Room 001-009 แต่ละอัลบั้มจะมีศิลปินแตกต่างกันไป เพลงที่ออกมาในอัลบั้มนั้นเริ่มได้รับความนิยม

จากแนวเพลงที่มีคนฟังจำนวนไม่มาก กลับกลายเป็นแนวเพลงกระแสหลักในเวลาต่อมา

ผู้บ่าวกินแมว

ภาพของวงการอินดี้สามารถอธิบายได้ด้วย หนังสือทำมือ, Fat Radio, Small Room, Myspace, และ HI5 ในขณะที่เมื่อโซเชี่ยลเน็ตเวิร์คเริ่มเข้ามาสู่ชีวิตของเรา ทำให้เราสามารถเปิดโลกรับรู้เรื่องราวรอบโลกได้เร็วขึ้น เราเริ่มตื่นตาตื่นใจกับเพลงจากประเทศต่าง ๆ ที่ไม่เคยได้ยินไม่เคยรู้จัก เสียงที่เราไม่เคย

การค้นหาสิ่งที่ยูนอกประเทศตัวเอง ในปี พ.ศ. 2550 '[สุดแรงม้าเร็คคอร์ด](#)' ได้ถือกำเนิดขึ้น ก่อตั้งโดย ณัฐพล เสียงสุคนธ์ หรือ ดีเจมาฟต์ไซ ผู้ซึ่งได้นำเสียงที่เราคุ้นหูว่าถูกลืมไปแล้ว กลับมาให้เราฟังอีกครั้ง ดีเจมาฟต์ไซเป็นคนที่ชอบฟังเพลงและเก็บสะสมแผ่นเสียงจำพวก World music จากหลากหลายประเทศ จนเขาได้เริ่มมาสนใจดนตรีหมอลำและเริ่มเก็บแผ่นเสียงจากที่ต่าง ๆ ในภาคอีสาน จากนั้นเขาจึงก่อตั้ง '[สุดแรงม้าเร็คคอร์ด](#)' และเริ่มทำวงชื่อ 'พาราไดซ์บางกอกหมอลำอินเตอร์เนชันแนล' ทำให้วัยรุ่นในยุคนั้นมองเพลงหมอลำเปลี่ยนไป กลับกลายเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ของคนในยุคนี

ในยุคที่อินเทอร์เน็ตเฟื่องฟูเราไม่ได้ถูกก่อกำแพงจากทางเดียวอีกต่อไป

โลกอินเทอร์เน็ตไม่ได้นำพาเพียงแค่นักร้องร่วมสมัยจากข้างนอกเข้ามาอย่างเดียว

แต่กลับทำให้นักร้องหมอลำเป็นที่รู้จักของคนในวงกว้างมากขึ้น แม้แต่ค่ายเพลงใหญ่ ๆ

ยังต้องยอมรับกับการเปลี่ยนไปของยุคสมัยปัจจุบัน

ซึ่งเราทุกคนต่างมีอำนาจที่จะสามารถสื่อสารโต้ตอบกับกลุ่มเป้าหมาย หรือขยายกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรง

เช่นเดียวกับเพลงหมอลำในยุคใหม่หรือหมอลำอินดี้ ที่มีอาวุธหลักคือโลกอินเทอร์เน็ต Youtube

กลายเป็นพื้นที่ของกลุ่มหมอลำยุคใหม่ วัยรุ่นในแถบอีสานแทบจะไม่จำเป็นต้องฟังพาดั้วเพลงอีกต่อไป

ในทางกลับกันมีแต่ค่ายเพลงที่ต้องเข้าหาพวกเขา ปัจจุบันมีค่ายเพลงเล็ก ๆ เกิดขึ้นมากมายในอีสาน เช่น

[สิงห์มิวสิก](#), [Guitar Record Channel](#), [Tsir Sound](#) เป็นต้นซึ่งผลิตผลงานเพลงดัง ๆ

มากมายที่มียอดวิวเป็นหลักล้าน อาทิ [ห่อหมกฮวกไปฝากป่า](#), [จ้ดถั่งจ้ด](#), [มะล่องก่องแก่ง](#) นอกจากนี้

ยังมีภาพยนตร์เกี่ยวกับชีวิตชาวอีสานร่วมสมัยเกิดขึ้นมากมาย เช่น [ผู้บ่าวไทยบ้าน](#), [ไทยบ้านเดอะซีรีส์](#),

[หน้าฮ่าน](#) เป็นต้น ส่งผลทำให้ความแข็งแกร่งของเพลงหมอลำและความเป็นคนอีสานเป็นสิ่งที่น่าจับตามอง

มากขึ้นตามลำดับ